

Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Hemmanets förskola

Giltighetstid: 2021-2022

Ansvarig rektor: Susann Israelsson

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder.

Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras.

Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision

Vårt förhållningssätt präglas av Sundsvalls kommuns vision: *Tillsammans släpper vi skaparkraften fri och bygger ett hållbart Sundsvall med plats för alla.*

- MOD: Modet att stå upp för barnets bästa
- HELHETSSYN: Allas lika värde – Allas rätt till sitt bästa jag
- ÖPPENHET: Våga vara ”konstruktivt granskande vänner”

Vårdnadshavaren skall med tillit och trygghet kunna lämna sitt/sina barn hos oss under dagarna. Där trygghet och tillit står som en garant för att barnen skall få utveckling, lärande och omsorg som bildar en helhet. (utdrag ur ledarplanen för Hemmanets förskola)

Hemmanets förskolas verksamhet skall genomsyras av att alla människor är olika och kan ha olika behov utifrån där de är i livet och i sin livssituation. Man skall som barn på förskolan vara ”väntad” på och längta till sin förskola.

Hemmanet förskolas värdeord: **Trygghet – Lärande – Framtidstro**

3. Arbetssätt

Här ska råda ett öppet och accepterande förhållningssätt där alla respekteras. Alla barn har rätt att bli sitt bästa *jag*. Vi har ett gemensamt ansvar för våra barn på förskolan.

Vårt utgångsläge är att det är den utsatta som äger sin upplevelse. Vi arbetar främjande genom att vi vuxna har ett här/närvarande tänk i arbetet samt att det skall vara ett gott samarbete mellan förskola och hem.

Vi arbetar systematiskt med Kvalitetsindikatorn ”Atmosfär, organisation och lärmiljö” Varje arbetslag gör en självvärdering och utifrån denna görs en överenskommelse för både enskilt arbetslag samt för Hemmanet som helhet.

Vi har en medveten tanke kring vår organisation av verksamheten, dels av våra pedagogiska miljöer och vårt pedagogiska material men även hur barnen grupperas och pedagogernas placering.

Barns integritet: Att känna trygghet i sin identitet innefattar att vara medveten om sin kroppsliga och personliga integritet. Vi arbetar aktivt för att barnen på olika sätt ska få utveckla en trygg identitet. Det kan innebära ex. att som vuxen hjälpa barnet att förstå sina egna signaler. Vi ska hjälpa barnet att berätta för en vuxen om någon kränker hans integritet.

Ljudfil från Skolverket: <https://soundcloud.com/skolverket/forsta-utkast-mastrad>

Vi har genom kollegialt lärande fått en ökad medvetenhet om vårt förhållningssätt och på så sätt kan vi stärka arbetssättet för en ökad likvärdighet.

Vi arbetar kontinuerligt med värdegrundsfrågor och gruppstärkande aktiviteter. Till hjälp har vi även ”Kompis- och Barnkonventionsmaterialet”

Likabehandlingsplanen är en del av det dagliga arbetet och skall vara väl känt av oss som arbetar på förskolan.

Vårt förhållningssätt:

- Vi har ett respektfullt bemötande gentemot varandra.
- Vår övertygelse är att människan föds kompetent och med en drivkraft att vilja/göra gott.
- Vi uppmuntrar och stärker positivt beteende.
- Vi är med i konfliktlösning och stärker barnens förmåga att säga ifrån.
- Vi är goda förebilder – barn gör som vi gör.

4. Kartläggning av riskområden

Varje år gör vi en kartläggning med samtliga barn kring trivsel och otrygga platser i våra miljöer. Vi lämnar ut en frågeenkät till barnen på förskolan. Enkäten besvaras tillsammans med Vårdnadshavaren och återlämnas till förskolan där en utvärdering och dialog tillsammans med barnen sker (se bilaga sist i detta dokument).

De yngsta barnen svarar på frågorna tillsammans med pedagog och/eller tillsammans med vårdnadshavare.

Kotten har tidigare även gjort trygghetsvandring med barnen, F.n. 2020-2021 har den ej gjorts, men inför 2022 kommer det att göras.

Utifrån frågeenkäten ställer vi oss även följande frågor:

- Hur ser läget ut på vår förskola? Vad är det vi ser?
- Vad kan förbättras?
- Hur gör vi det? Vilka insatser gör vi? Vilka mål?
- Vad har det gett för resultat?

5. Mål för arbetet

Slå fast mål för arbetet, utifrån kartläggningsresultatet. *Vart ska vi?*

6. Handlingsplan

Vad ser vi?	Vilka insatser gör vi?	Uppföljning under vår utvecklingsdag feb-22	Utvärdering september 2022	Ansvariga
Kotten: Våra barn påvisar en oro över kompisar som slåss, knuffas, puttas, utifrån deras ålder och språkliga förmåga.	Delar barngruppen, Vikten att vara härvarande ped. & ligga steget före. Vi fortsätter att jobbar med kompisböckerna, vi använder en bok i taget & reflekterar på olika sätt. Vi använder Barnkonvention materialet på liknande sätt som Kompis mat.			Pedagogerna
Trygghetsvandring för våra yngsta kommer att ske.				
Granen: Några barn visar oro över att vara på skogsgården.	Om det är flera barn på skogsgården så ska det befinna sig en pedagog där.			Pedagogerna
Några barn svarar på frågan: "Vad gör jag om någon gör något mot mig som jag inte vill?" -då ger jag tillbaka.	Diskutera detta i samlingen. Använda oss av Kompisböckerna samt tecken karta. Vi upprättar "nya trivselregler" utifrån			Pedagogerna

	ålder på Kotten/Granen			
I enkätsvaren framgick det att toalettbesök kan kännas olustiga	Viktigt att det finns en pedagog i anslutning till toaletterummet. Vi erbjuder även besök på yngre avd. vid "köbildning" Dörr in till tvättrummet tas bort.			

7. Utvärdering av genomförda insatser

Vad har tidigare planerade och nu genomförda insatser lett till för resultat? *Hur blev det?* Om det av någon anledning inte är möjligt att göra en utvärdering av tidigare plan så skriver man det.

8. Barnens delaktighet i vårt likabehandlingsarbete

- Vi återkopplar resultatet från kartläggningen med barnen.
- Hur vi arbetar med kompisböckerna och barnkonventionen
- Vi visar barnen sammanställningen av "Likabehandlingsplanen."

9. Rutiner för akuta situationer

Rutiner för akuta situationer i en barngrupp:

- Vi vuxna agerar skyndsamt, att ge båda parter möjlighet att försonas.

Rutiner när barn kränker barn:

- Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar pedagog.
- Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
- Skyndsamt anmälan till Stella-systemet. Utöver anmälningskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärds skyldighet.
- En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och kultur ingår i kartläggningen.
- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn:

- Vi måste alltid vara modiga vuxna & ha barnets perspektiv främst.
- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets vårdnadshavare. Även samtal med berörd pedagog.

- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

10. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

• Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• Funktionsnedsättning (i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt,

som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

- **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

– särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om

– särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet ”sexuella trakasserier” innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.